

crash

– Coalition for Research and Action for Social Justice and Human Dignity
– Tutkimusta ja toimintaa oikeudenmukaisuuden edistämiseksi

c/o Outi Hakkarainen, Kotitie 20 as. 3, 00700 Helsinki (outi.hakkarainen@crash.fi)

VUODEN 2013 TOIMINTAKERTOMUS

CRASH ry on aatteellinen, voittoa tavoittelematon yhdistys. Se tutkii ja toimii oikeudenmukaisuuden edistämiseksi, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla, edesauttamalla sosiaalista ja sukupuolten välistä tasa-arvoa, hyvinvointia, ihmisarvoisen elämän mahdollisuuksia, ihmisoikeuksia, demokratiaa ja ekologisesti kestävästä kehitystä – monikulttuurisuutta kunnioittaen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys harjoittaa tutkimus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa; tekee aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja; järjestää seminaareja, keskustelu- ja koulutustilaisuuksia sekä juhlia ja muita tapahtumia; osallistuu aihepiiristään käytäviin julkisiin keskusteluihin sekä on yhteistoiminnassa muiden alan järjestöjen kanssa.

Työryhmät, hankkeet ja ajankohtaiset aiheet

CRASH jatkoi vuonna 2013 pitkäaikaista yhteistyötään malawilaisen Pemphero-järjestön kanssa. Vuonna 2002 perustettu Pemphero tukee eteläisessä Malawissa, Mangochin läänissä sijaitsevan Lungwenan alueen 12 kylän toimeentuloa yleensä ja etenkin kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien perheiden ruokaturvaa. Monet näistä perheistä kasvattavat aids-orpoja tai niistä ovat pääasiallisesti vastuussa hyvin vanhat tai nuoret ihmiset. Pempheron aktivistit antavat lapsille ilmaista esikouluopetusta, pitävät kylien yhteisiä kotipuutarhoja ja maissipeltoja ja järjestävät yhteisaterioita lapsille, sairaille ja vanhuksille. Kyläläiset ovat muodostaneet myös paikallisten neuvojen verkoston, joka toimii sosiaali- ja terveysviranomaisten ja maatalousneuvojan kanssa yhteistyössä.

Vuonna 2013 CRASH ja Pemphero työstivät Suomen ulkoasiainministeriölle hakemuksen kolmivuotiseksi (2014–2016) kehitysyhteistyöhankkeeksi otsikolla ”Strengthening sustainable livelihoods in 12 villages in Malawi”. Kestävä toimeentulo tarkoittaa hankkeessa etenkin ravitsemuksellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä maataloudesta. Hankkeelle määriteltiin kaksi välitöntä tavoitetta: ravitsemuksellisesti monipuolinen elintarviketurva on maaseudun perheiden parissa parantunut ja Pemphero-järjestön kapasiteetti on vahvistunut. Yhdistys ei saanut hakemaansa tukea, mutta ministeriö totesi päätöksessään hankkeen hyväksi ja myönsi 10 000 euroa hankesuunnitelman edelleen työstämiseksi. CRASH päätti ottaa tuen vastaan ja työstää hanketta edelleen ja hakea vuoden 2014 toukokuussa parannetulle hankesuunnitelmalle rahoitusta vuosille 2015–2017. CRASH toimitti ruokatoimittajien 500 euron tuen Pemphero-järjestölle.

Wirarika-museohankkeen työryhmä on vuoden 2013 aikana keskustellut useaan otteeseen museohankkeen edistämisestä kokouksissa ja sähköpostitse. Pauliina Helle

vieraili San Miguel Huaistitassa kevätlukukauden ajan, opetti koulussa kuvataidetta ja laati yhteistyössä Tatutsi Maxakwaxi -koulun opettajien kanssa hankesuunnitelman *Tunuwame – casa de cultura Wixárika*, jossa hän kartoitti opettajien ajatuksia museosta ja lisäksi kunkin opettajan vahvuus- ja vastuualueet. Hän osallistui Guadalajarassa ITESO-yliopistossa tutkijatapaamiseen ja suunnitteli ITESOn tutkijoiden ja harjoittelijoiden kanssa hanketta eteenpäin. Hänen palattuaan Suomeen CRASH on käynyt kirjeenvaihtoa ITESOn edustajien kanssa sähköpostitse ja pitänyt yhteyttä myös Helinä Rautavaaran museon ja saamelaismuseo Siidaan, jotka ovat lupautuneet järjestämään lähivuosina näyttelyn yhteistyössä wirarikojen kanssa. Lea Kantonen laati Oscar Hernandezin pyynnöstä ITESOLle kertomuksen Obinitan setukaismuseon Muuseumitarõn perustamisesta, jotta museoprojekti voisi käyttää suunnittelussaan apuna setukaisten kokemuksia. Työryhmä on hakenut hanketta varten taideapurahoja, toistaiseksi tuloksetta.

Lea ja Pekka Kantonen ovat esitelleet museohanketta ja näyttäneet hankkeeseen liittyvää videota *Performancear para el museo wixarika* CRASHin kokousten lisäksi Tiedekulmassa, Helsingin yliopistossa saamentutkimuksen kurssilla *Indigenous peoples' challenges in the past and present* 15.11.2013 ja Helsingin yliopiston järjestämässä kansainvälisessä keskustelutilaisuudessa *Indigenous Epistemologies and Methodologies* 30.10.2013.

CRASH anoi ja sai tukea Suomen ulkoasiainministeriöltä konferenssitukea viiden kehitysmaavieraan osallistumisen mahdollistamiseksi Maailman sosiaalifooriumiin Tunisissa 26. - 30.3.2013. Vierailu toteutettiin yhteistyössä Demokratiafoorumi Vasudhaiva Kutumbakam ry:n kanssa, jossa CRASH on jäsenenä. CRASHin tukemat osallistujat olivat kolme pitkän linjan tutkija-aktivistia ja Vasudhaiva Kutumbakam-verkoston aktiivisia eli Ritu Priya (sosiaaliset ja terveydelliset oikeudet, JNU-yliopiston lehtori) ja Aseem Shrivastava (ekonomisti, jolle läheisiä ovat etenkin ekologisen demokratian kysymykset) Intiasta sekä Uddhab Pyakurel (Kathmandun yliopiston yhteiskuntatieteilijä ja usean kansalaisjärjestön aktiivi) Nepalista. Ritu Priya on CRASHin jäsen. Kaksi muuta osallistujaa olivat kolumbialaiset Betty Ruth Lozano ja Marilyn Machado Mosquera, jotka molemmat toimivat kotimaassaan köyhien tummaihoisten afrokolumbialaisten naisten oikeuksien puolesta. Lozano on myös sosiologi ja poliittisen filosofian opettaja yliopistossa, ja Machado Mosquera toimii kansalaisjärjestöissä aihealueinaan muun muassa myös ”buen vivir” (hyvä elämä), kehityskritiikki, paikalliset ympäristösuunnitelmat ja niihin liittyvät kuulemiset.

CRASH haki ulkoasiainministeriön viestintä ja globaalikasvatustukea Maailman kirjat -tapahtuman toteuttamiseksi yhteistyössä Into Kustannuksen kanssa 24.-25.5.2014, osana Kepan järjestämää Maailma kylässä -festivaalia.

Kauppapolitiikan saralla CRASH on vuoden 2013 aikana tuottanut artikkelin open democracy -verkkosivuille kauppasopimuksista ja terveydestä [<http://www.opendemocracy.net/ournhs/meri-koivusalo/free-trade-trade-creep-and-risks-to-our-public-health>] sekä osallistunut mahdollisuuksien mukaan kansallisiin ja kansainvälisiin kuulemistilaisuuksiin kauppa- ja investointipolitiikasta. CRASH on toimissaan painottanut etenkin yleistä etua, demokraattista päätöksentekoa ja politiikan liikkumavaraa.

CRASH ehdotti Elina Vuolaa jatkamaan toisen kaksivuotiskauden (2014-2015) Kepan puheenjohtajana. Hänet valittiin tehtävään yksimielisesti.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

CRASH tuotti Sosiaali- ja terveysministeriön tuella 'Food for Health - Success stories from Finland' -kirjan Helsingissä kesäkuussa 2013 pidetyn Maailman terveysjärjestön (WHO) konferenssissa jaettavaksi. Maa- ja metsätalousministeriö maksoi kirjan painamisen. Kirja on näyttävä tietopaketti Suomesta ja suomalaisesta hyvinvointivaltiosta ravitsemuksen ja ruokakulttuurin näkökulmasta. Ravitsemuspolitiikka on WHO:n määritelmän mukaan elintarvike- ja ravitsemuspolitiikan kattoterminä, jonka avulla kansanterveysnäkökulmat liitetään sektorien välisen toiminnan kautta elintarvikepolitiikkaan. Kirjassa 'terveys kaikissa politiikoissa' -näkökulma avautuu helposti lähestyttävällä tavalla juuri ruoan kautta; miten kansalaisilla on mahdollisuus toteuttaa terveellistä ravitsemusta eri elämänvaiheissa ja miten erityisesti joukkoruokailussa otetaan eri ikäkausien ja elämänvaiheiden erityistarpeet huomioon. Kirja sai innostuneen vastaanoton ja WHO:n konferenssiedustajien mukana sen kulkeutui kymmeniin eri jäsenmaihiin.

Hilkka Pietilän elämäkertakirja "Yli rajojen" valmistui yhteistyössä Into Kustannuksen kanssa. Kirjaa esiteltiin toukokuussa Maailman kirjoissa, jolloin keskustelussa olivat mukana Hilkka Pietilän pitkäaikainen yhteistyökumppani, UN-WOMENin (ent. UNIFEM) entinen toiminnanjohtaja Eila Alanko ja pitkän linjan ulkoasiainministeriön virkamies Anja-Riitta Ketokoski. Kirja julkistettiin juhlavasti syyskuussa Valtiotieteellisen tiedekunnan kokoushuoneessa, tiedekunnan dekaanin ja CRASHin jäsenen Liisa Laakson emännöimässä tilaisuudessa. Paikalla oli lukuisia Suomen YK-liiton entisiä ja nykyisiä työntekijöitä sekä muita Hilkka Pietilälle tärkeitä henkilöitä.

Yhdistyksen nettisivuja (www.CRASH.fi) pidettiin yllä ja päivitettiin.

Keskusteluja käytiin siitä, että lokakuussa 2011 ilmestyneestä 'Dolce-patata - ilmastotietoinen keittokirja' otettaisiin toinen painos, koska ensimmäinen painos loppui jo vuoden 2012 aikana. Into Kustannus on kiinnostunut ottamaan kirjasta toisen painoksen, mutta sitä ennen tulisi löytää jonkin verran ennakkotilauksia.

Kampanjat, verkostot ja muu toiminta

CRASHin jäsen Outi Hakkarainen osallistui Meksikossa huhtikuussa 2010 murhatun Jyri Jaakkolan tukiryhmän toimintaan auttamalla etenkin Amnestyn Suomen osastoa asiaan liittyvien dokumenttien kääntämisessä.

Vuoden 2013 talous

CRASH ry:n alijäämä tilikaudelta 1.1.2013–31.12.2013 oli -78,96 euroa. Yhdistys keräsi rahoitusta jäsenmaksuin, lahjoituksin sekä kirja- ja korumyynnillä.

Jäsenyydet

CRASH on yhdistyksenä jäsenenä Kehitysyhteistyöpalvelukeskus Kepa ry:ssä ja Demokratiafoorumi Vasudhaiva Kutumbakam ry:ssä.

Jäsenasiat

Vuoden lopussa CRASHissa oli 34 varsinaista jäsentä ja 7 kannatusjäsentä.

Hallitus

Vuonna 2013 CRASHin hallituksen varsinaisia jäseniä olivat Heli Kuusipalo (puheenjohtaja), Liisa Laakso (varapuheenjohtaja), Lea Kantonen (varapuheenjohtaja), Katri Hirvonen-Nurmi (sihteeri) ja Outi Hakkarainen (rahastonhoitaja). Hallituksen varajäseniä olivat Anna-Reetta Korhonen ja Pekka Kantonen. Hallitus kokoontui vuoden 2013 aikana viisi kertaa.